

Vyjádření vedoucího doktorské práce

Josef Záruba: Sváteční Kristus

Výběr tématu doktorské práce vycházel ze Zárubovy práce magisterské věnované mástěnným malbám ve Slavětíně u Loun. Průběh studia byl bez větších problémů. J. Záruba pravidelně konzultoval dílčí etapy své práce.

Úvod práce je věnován přehledu literatury. Zde Záruba projevils výborný přehled po domácí a zejména zahraniční komentáře. Oceňuji kritické komentáře literatury, avšak zde bych nabadal pro příště k větší střízlivosti (s. 11 -viz např. trochu zbytečná poznámka o židovském původu E. Panofského a z toho vyplývající se vyhýbání pašijovým tématům). Názory citovaného benediktýna R. Bauerreisse mírně zavánějí antisemitismem (Bauerreiss je na odborné výši avšak jeho názory byly ovlivněny ideologií německého nacionalismu), ale jejich uvedení J. Zárubou jsou uváděny ve správném kontextu. V části věnované "andachtsbildům" postrádám poukazy na některé důležité tituly (viz např. Stat' Pavla Kaliny a I. Kyzourové ve strahovském katalogu, věnovaném jihlavskému krucifixu, kde je uvedena velmi rozsáhlá zahraniční literatura k tématu. Šroňkova stat' ve sborníku H. Hlaváčkové (s. 15) je jistě zajímavá, avšak resumuje pouze literaturu zaraniční (viz francouzský recentní sborník o Iconoclasmu: Iconoclasme. Vie et mort de l'image médiévale, Strassbourg 2001), Velmi oceňuji třetí kapitolu práce Přítomnost Krista v hostií a rozvoj pašijové zbožnosti ve vrcholném středověku. Autor stručně a výstižně nastínil velmi komplikovanou teologickou problematiku. Za stejně přínosné považuji statě věnované samotné ikonografii Svátečního Krista: Počátky Svátečního Krista, Vazby k textovým pramenům, Rozmístění a sociální předpoklady, Sváteční Kristus a čarodejnice, Tutivillus, Sváeční Kristus a kritika bohatství, Kristu jako obr, Nedělní soulož a hříchy v hospodě atd. V těchto kapitolách Josef Záruba projevils výbornou znalost literatury a schopnost syntézy. V závěru práce se Záruba věnuje Svátečnímu Kristu v Čechách. Katalog je výběrový, což vzhledem šíři tématu je správné.

Poznámky:

s.10-soud o moderních trendech v metodologii dějin umění je příliš subjektivní

-proč Říše s velkým

s. 18-kleště na Eucharistii-nepřesné označení

s.103-přihlášení se k datování MTK Mileny Bartlové by bylo třeba hlouběji zdůvodnit, poznámka o působení A. De Vriese či O. Zoubka je zjednodušující

Práce Josefa Záruby je velmi zdařilým pokusem o monografické zpracování námětu Svátečního Krista. Velmi oceňuji Zárubov přehled o zahraniční literatuře a schopnost syntézy. Někde by práci prospělo "pročištění textu" od postradatelných informací a méně subjektivní soudy, ale to jsou nepodstatné drobnosti.

Předloženou doktorskou práci Josefa Záruby velmi vřele a s potěšením doporučuji k obhájení.

V Praze, dne 6.9.2008

Prof. PhDr. Ing. Jan Royt

